

Budsjett og økonomiplan 2022-2025

Vedtatt av styret 18.10.21

Til behandling i representantskapet 24.11.21

Innhold

Brann- og redningssjefens innledning	3
Om budsjettokumentet.....	4
Driftsbudsjettet	5
Driftsinntekter	5
Driftsutgifter	7
Finansutgifter	8
Brutto og netto driftsresultat	9
Disponering av netto driftsresultat	9
Innsparinger	10
Investeringsbudsjettet	11
Investeringsprosjekter.....	11
Finansiering av investeringene.....	13
Gjeldsutvikling	13
Forslag til vedtak	14
Driftsbudsjett.....	14
Investeringsbudsjett.....	16

Brann- og redningssjefens innledning

Stadige samfunns- og risikoendringer medfører både nye og andre beredskapsutfordringer. Dette igjen stiller et strengere krav til samarbeid, samordning og ressursutnyttelse. Et godt budsjett- og økonomidokument må gjenspeile de utfordringer som brann- og redningstjenesten står ovenfor i dagens samfunn. Et fremtidsrettet og kompetent brann- og redningsvesen som skal være kosteffektivt på sikt.

Budsjettet og økonomiplanen legges frem etter føringer i vedtatt selskapsavtale og eierstrategi. Dokumentet er utarbeidet med mest mulig presisjon, og er viktig for at selskapet skal ha en mest mulig forutsigbar og fremtidsrettet økonomihåndtering. Budsjettet skal gi det nye samarbeidet tilstrekkelige rammer til å levere gode tjenester til befolkningen innenfor områdene beredskap og samfunnssikkerhet.

Det er et kontinuerlig behov for investeringer innenfor beredskapsmateriell og brannbiler for å opprettholde et pålitelig og akseptabelt beredskapsnivå. Videre vil etablering av en ny brannstasjon i Bamble være en betydelig investering for det nye IKS-et. Mange av investeringene er helt nødvendige uavhengig av selve sammenslåingen av GBR IKS.

Det er forventet en gevinstrealisering når selskapet er fullverdig effektuert. Dette er i stor grad stordriftsfordeler som skal gi eierkommunene en mest mulig kosteffektiv drift på sikt. I dette dokumentet har vi derfor tatt inn et eget kapittel om innsparinger. I selskapsavtalen er det forventet innsparingssynergier etter at selskapet er etablert, og at disse innsparingene skal inngå som en del av selskapets økonomiplaner. Kosteffektiviteten skal også sørge for kostnader ikke øker.

Jeg er helst sikker på at etableringen av GBR IKS vil gi økt kvalitet og profesjonalitet på tjenesteytingen, og er noe vi løser best i felleskap mellom flere kommuner.

Morten Meen Gallefos

Brann- og redningssjef

Om budsjettdokumentet

Budsjett og økonomiplan 2022-2025 er satt opp etter økonomibestemmelsene i kommunelovens kapittel 14, samt etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

Bruk av kommunale regnskapsprinsipper innebærer at selskapets budsjettdokument skal inneholde både en fire-årig økonomiplan og et årsbudsjett for kommende budsjettår. I dette dokumentet er årsbudsjettet for 2022 vist som det første året i økonomiplanen.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise representantskapets prioriteringer og bevilgninger, og de målene og premissene som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på. De skal også vise utviklingen i selskapets økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal etter loven settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. De skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel.

Budsjett- og økonomiplan for 2022-2025 bygger på vedtatt selskapsavtale og erfaringstall fra selskapets første driftsår. Alle tall presenteres i 2022-kroner, og alle tabeller i dokumentet inneholder tall i hele tusen kroner. Inntekter og positive resultater presenteres med minus som fortegn.

I dette budsjettdokumentet er virkningen av inntreden av Kragerø brannvesen tatt med som om dette er en realitet fra 1. januar 2022. Budsjettet må derfor vedtas under forutsetning av at inntreden blir vedtatt i alle eierkommunene i desember. Representantskapets føringer i sak 03/21 har vært styrende for beregning av eiertilskudd fra Kragerø kommune: *«Representantskapet ber styret om å legge til rette for en inntreden som medfører like god eller bedre beredskap for disse kommunene, til en pris som står i forhold til hva kommunene i dag betaler for sitt brannvesen. Felleskostnader og nødvendige investeringer må tas med i regnestykket.»*

Driftsbudsjettet

Driftsinntekter

Tabellen under viser driftsbudsjett sortert på typer av inntekter og utgifter.

Tall i 1000 kroner

	2021*	2022	2023	2024	2025
Driftstilskudd	-68 406	-84 329	-84 329	-94 254	-94 254
Selvkostinntekter	-10 236	-14 357	-15 052	-16 457	-16 384
Andre inntekter	-1 800	-2 250	-2 250	-2 750	-2 750
Sum inntekter	-80 442	-100 936	-101 631	-113 461	-113 388
Lønn	47 757	58 372	57 610	62 197	62 197
Sosiale utgifter	11 939	18 190	17 952	18 382	18 382
Faste driftskostnader	19 775	14 600	14 600	14 600	13 600
Variable driftskostnader	0	7 960	7 580	6 540	5 800
Avskrivninger	4 096	6 120	7 844	13 061	14 338
Sum driftsutgifter	83 567	105 242	105 586	114 780	114 317
Brutto driftsresultat	3 125	4 306	3 955	1 319	929
Renteutgifter	0	218	1 339	3 863	4 057
Avdrag på lån	0	820	2 544	7 761	9 038
Sum finansutgifter	0	1 038	3 883	11 624	13 095
Motpost avskrivninger	-4 096	-6 120	-7 844	-13 061	-14 338
Netto driftsresultat	-971	-775	-6	-117	-314

* Tall for 2021 inkluderer ikke Kragerø

Tabell nr. 1, driftsbudsjett 2022-2025

Driftstilskudd fra eierkommunene

Sammenlignet med opprinnelig budsjett for 2021 er beregnet tilskudd fra eierkommunene økt med 0,2 millioner kroner fra Drangedal kommune og 1,8 millioner kroner fra Porsgrunn kommune. Dette som følge av økte husleiekostnader fra de samme kommunene, ref. sak 04/21 til representantskapet. Tilskuddet er så justert med deflator fra forslaget til statsbudsjett 12. oktober, med 2,5 prosent.

Tilskuddet fra Bamble kommune ligger på samme nivå som tidligere år inntil ny brannstasjon står klar, men med deflatorjustering. Tilskudd fra Kragerø kommune er beregnet på bakgrunn av selskapets merkostnader ved en inntreden. Det vil si direkte kostnader til lønn etc., med tillegg for økning felleskostnader som for eksempel medlemskap i Samfunnsbedriftene.

Endelig deflator til bruk ved beregning av eiertilskuddet kommer når statsbudsjettet vedtas i Stortinget. Hvis vedtatt statsbudsjett gir annen deflator må eiertilskuddet justeres tilsvarende.

Oppdaterte fremdriftsplaner anslår at ny brannstasjon i Bamble først vil stå klar i årsskiftet 23/24. Økte kostnader som følge av heldøgnsbemannet stasjon/kasernerung vil derfor ikke komme før i 2024, mot tidligere budsjettet i 2023. Disse kostnadene skal etter selskapsavtalen i sin helhet fordeles på eierkommunene etter eierbrøk. Beregnet driftstilskudd for årene 2023-2025 er lagt inn i 2022-tall, og vises i tabell nr. 2 på neste side.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Bamble	12 648	12 964	12 964	20 319	20 319
Drangedal	5 520	5 658	5 658	5 923	5 923
Kragerø	0	14 213	14 213	15 035	15 035
Porsgrunn	50 237	51 493	51 493	52 977	52 977
Sum	68 406	84 329	84 329	94 254	94 254

Tabell nr. 2, driftstilskudd fra eierkommunene

Selvkostinntekter

Selskapet utfører tjenester innen feiing og tilsyn for eierkommunene. Feiing og tilsyn er et selvkostområde, som betyr at alle utgifter kan dekkes inn gjennom gebyrinntekter. Budsjettet på området er basert på erfaringstall fra første driftsår og tidligere erfaring fra eierkommunene, og deretter justert på bakgrunn av selskapets planer. Inntekter på selvkostområdet skal dekke disse utgiftene.

Det er kommunene selv som krever inn gebyr for feiing og tilsyn fra sine innbyggere. Selskapet fakturerer den enkelte eierkommune basert på kostnader knyttet til disse oppgavene. I tabell nr. 9 og 10, bevilgningsoversikt drift, er denne inntekten «gjemt» på feiertjenesten (selvkost), og utjevner kostnadene på budsjettområdet slik at rammen der blir null.

Det er utarbeidet en selvkostkalkyle for 2022, som beregner gebyrnivå for den enkelte kommune og den enkelte abonnent (helårs- og fritidsboliger). Denne kalkylen er sendt eierkommunene, og kan brukes i deres budsjetter som grunnlag for kommunale avgifter. Det legges opp til avregning i slutten av hvert regnskapsår, slik at et eventuelt selvkostfond blir liggende i eierkommunen og ikke i selskapet.

Tabellen under viser en oppstilling av utgiftene på feiing og tilsyn, som igjen danner grunnlaget for selvkostinntektene.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønnskostnader		11 044	11 044	11 044	11 044
Driftskostnader		3 000	3 000	3 000	3 000
Finanskostnader		313	1 008	2 413	2 340
Sum kostnader selvkost (2021 u/Kragerø)	10 812	14 357	15 052	16 457	16 384
Sum inntekter selvkost	-10 812	-14 357	-15 052	-16 457	-16 384

Tabell nr. 3, grunnlag for selvkostinntekter

Andre inntekter

Selskapets øvrige inntekter kommer fra salg av tjenester, samt refusjoner fra andre. Dette er en liten post i budsjettet, da tjenester innenfor brann og redning i hovedsak ytes gratis. Budsjettbeløpene er basert på erfaringstall fra eierkommunene og hittil i første driftsår.

I tabell nr. 10, bevilgningsoversikt – drift per budsjettområde, er disse inntektene lagt inn i budsjett for brann og redning. Tabellen under viser fordeling av andre inntekter etter type.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Alarmsentralen og Sør-øst 110	1 100	1 300	1 300	1 300	1 300
Kostnadsdeling og refusjoner	300	850	850	1 350	1 350
Salg av tjenester til eksterne	400	100	100	100	100
Andre inntekter	1 800	2 250	2 250	2 750	2 750

Tabell nr. 4, andre inntekter

Driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter

Lønnsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i faktisk lønn for alle ansatte, samt forventet lønnsoppgjør for 2022. Det er en økning i lønnskostnader fra 2021 som følge av nødvendig harmonisering mellom mannskaper fra de ulike kommunene, samt at administrasjonen er utvidet med en merkantil stilling. Lønnsharmoniseringen er gjort på bakgrunn av trygghetsavtalen (vedlegg til selskapsavtalen), som skal sikre lik lønn for likt arbeid/stilling.

Lønnsbudsjettet øker vesentlig fra 2024 som følge av ny brannstasjon i Bamble med kasernert mannskap. I økonomiplanen for 2021-2024 var lønnskostnader knyttet til kaserne lagt inn med den enkelte brannkonstabel sin lønn ved etableringen av GBR IKS, uten hensyn til at brannmestere og underbrannmestere på fulltid har en del høyere lønn enn en brannkonstabel som følge av lederansvar. Vi ser dessuten et klart behov for en stedlig leder/stasjonsansvarlig på den nye brannstasjonen, som det er på øvrige brannstasjoner i dag. Imidlertid har vi lagt inn innsparinger som følge av at vi ved kaserne kan redusere antall befalsvakter fra åtte til fire, samt to stillinger innen ledelse som vil falle bort ved naturlig avgang (overgang til pensjon). Dette gir reduserte kostnader på om lag 3,6 millioner kroner, som er lagt inn i økonomiplanen fra 2024.

Første driftsår har også gitt en fullstendig oversikt over alle tillegg og ordninger som har eksistert i eierkommunene, hvorav enkelte verken var kjent for selskapet eller tatt inn i budsjett og økonomiplan for 2021-2024. Det har også kommet endringer i sentral særavtale (SFS 2404) i løpet av 2021, som gir økte overtidskostnader. Uansett tid for utrykning skal deltidspersonell nå ha minimum to timer overtid for å rykke ut. Tidligere har en stor del av mannskapene fått en sats for oppmøte + timebetalt for medgått tid, samt at kommunalt ansatte ikke har fått overtidsgodtgjørelse på dagtid som de nå har krav på fordi de har to arbeidsgivere. Sistnevnte er en kostnad på om lag 0,4 millioner kroner per år, som vil bli vesentlig redusert når deltidsstyrken i Bamble forsvinner.

Administrasjonen jobber med å få ned overtidskostnadene ved å se på rutiner og praksis for utrykning/innkalling. På bakgrunn av dette er lønnskostnadene tatt ned med drøye 1 million kroner fra 2023, og ytterligere 1 million fra 2024. I tillegg tvinges selskapet til en innsparing som følge av at deflator for 2022 i fremlagt statsbudsjett er på 2,5 prosent, mens anslått lønnsvekst er på 3 prosent. Midler til lønnsoppgjør må derfor hentes fra andre poster i budsjettet.

Kjøp av varer og tjenester

I tabell nr. 1 er øvrige driftsutgifter spesifisert som faste og variable. Dette etter en nøye gjennomgang av kostnader hittil første driftsår, og forpliktelser selskapet har. Faste kostnader er for eksempel tilskudd til Sør-Øst 110 IKS, IUA Telemark og Skogbranntroppene, husleie, strøm og renhold, kjøp av administrative tjenester fra Porsgrunn kommune og IT-lisenser, drift av nødnett-terminaler etc. Under variable driftskostnader tar drivstoffutgifter og drift og vedlikehold av brannbiler nær 1/3 av budsjettet.

Drift av brann- og redningstjeneste er kapitalkrevende, da det i stor grad kreves dyrt spesialutstyr som i mange tilfeller må kjøpes fra utlandet. Det er vesentlig etterslep på vedlikehold på alle brannstasjonene, og gammelt utstyr krever dyre reparasjoner. For eksempel har en brannbil en avskrivningstid på 20 år, noe som utfordrer driftsbudsjettet i mange år før det er tid for utskifting. Vi vurderer å redusere avskrivningstiden (og dermed utskiftingstakten) på brannbiler til 15 år, men har foreløpig ikke funnet rom for det i budsjettet selv om vedlikeholdskostnadene da ville blitt vesentlig redusert.

I byggingen av selskapet har det vært et poeng å sørge for at eierkommunene får mest mulig igjen for eierskapet. I stedet for å kjøpe tjenester i privatmarkedet har selskapet derfor inngått avtale med Porsgrunn kommune om kjøp av administrative tjenester. Disse kostnadene er tatt inn under kjøp av varer og tjenester.

Selskapet leier brannstasjoner av Drangedal og Porsgrunn kommuner. Kostnader til dette var tatt inn i budsjett og økonomiplan 2021-2024 med drøyt 1,5 millioner kroner. Etter forhandlinger med de to kommunene om husleiekontrakter er de faktiske kostnadene blitt på drøye 4 millioner kroner. Kommunene har da lagt selvkostprinsippet til grunn for leieprisene, jf. eierstrategien. Eiertilskuddet ble økt i representantskapet sin sak 04/21 for å håndtere disse kostnadene, som betales rett tilbake til eierkommunene. Det økte tilskuddet på til sammen 2 millioner kroner er videreført i økonomiplanperioden. Det er foreløpig ikke laget noen husleieavtale med Kragerø kommune, men nettoeffekten av en slik avtale skal være null for selskapet. Det vil si at eiertilskuddet fra Kragerø kommune skal økes tilsvarende utgifter til husleie, strøm og renhold i lokalene selskapet leier fra kommunen.

Vi har lagt inn forventninger om innsparinger i både faste og variable driftskostnader når den nye brannstasjonen i Bamble står klar. Blant annet vil vi ikke lenger betale husleie for stasjonen i Brevik, vi trenger ikke å kjøpe vask og trykktesting av brannslanger av andre, og vi vil kunne kvitte oss med noen gamle biler som krever mye vedlikehold. Imidlertid vil det komme nye kostnader til drift og vedlikehold av den nye brannstasjonen, slik at utgiftene ikke faller helt bort.

Avskrivninger

Investeringer gjort over investeringsbudsjettet avskrives i driftsbudsjettet. Størrelsen på avskrivningene reguleres i budsjettforskriftens § 3-4. Avskrivningene skal være lineære, og starte senest året etter at et anleggsmiddel er anskaffet. For brannstasjoner er avskrivningstiden 50 år, mens brannbiler har en avskrivningstid på 20 år.

Det har vært små investeringer i 2021, som gjør avskrivningskostnadene for 2022 lave. Disse øker vesentlig i økonomiplanperioden, i hovedsak som følge av at brannstasjonen i Bamble vil bli ferdigstilt i slutten av 2023.

Avskrivninger har etter kommunale regnskapsprinsipper en post og en motpost. Det vil si at nettoeffekten er null. Imidlertid er det avskrivningene som danner grunnlag for beregning av avdrag på lån som brukes til å finansiere investeringene. Dette skal gjenspeile årlig verdireduksjon som følger av slitasje på bygninger og utstyr.

Finansutgifter

Renteutgifter

Rentenivået er for tiden lavt, men stigende. På det tidspunktet brann- og redningssjefen sender sitt budsjettforslag til styret har vi enda ikke tatt opp lån for 2021, og har dermed ikke testet ut hvilken rente selskapet kan få.

Som IKS vil selskapet normalt anses å være en like sikker lånekunde som en av eierkommunene ville være. Dette tilsier at vi bør kunne oppnå en gunstig rente når investeringene skal finansieres. Imidlertid vil størrelsen på selskapets lån være vesentlig mindre enn de normalt er i en kommune, noe som tilsier noe høyere rente. Vi har derfor budsjettert med en gjennomsnittlig rente på 2 % i økonomiplanperioden.

Avdrag

Selskapet følger kommunelovens prinsipper. Etter kommunelovens § 14-18 om avdrag på lån skal lån til investeringer avdras årlig. Forskrift om lån og lånevilkår mv. for interkommunale selskaper § 3 sier at løpetiden på lån for kapitalformål ikke kan være lenger enn det som er forsvarlig ut fra låneobjektets levetid. Det er i budsjettet forutsatt at investeringenes levetid er den samme som forventet avskrivningstid, og avdragene er dermed budsjettet lik avskrivningene.

Brutto og netto driftsresultat

Brutto driftsresultat tilsvarer forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter inklusive avskrivninger. Det vil si overskudd på årets drift før renter og avdrag.

Fordi selskapet har overtatt anleggsmidler fra eierkommunene uten å betale for dem har vi også overtatt årlige avskrivningskostnader. Som beskrevet i avsnittet om avskrivninger på forrige side har disse kostnadene en post og en motpost. Det er avskrivningene, som har en motpost lenger nede i budsjett-tabellen, som gjør at brutto driftsresultat er negativt.

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Jf. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) er netto driftsresultat hovedindikator for økonomisk balanse i kommuneøkonomien. Anbefalt nivå på netto driftsresultat som andel av netto driftsinntekter for kommunesektoren er på 1,75 %. Vi kan neppe bruke dette direkte som et måltall for et IKS, men det illustrerer at vi bør tilstrebe et positivt driftsresultat slik at selskapet på sikt kan finansiere en del av investeringene uten å ta opp lån, og også bygge opp en buffer mot uforutsette hendelser.

Disponering av netto driftsresultat

I budsjettet og økonomiplanen er det lagt opp til at netto driftsresultat det enkelte år overføres til disposisjonsfond, for å sikre buffer mot uforutsette utgifter.

Innsparinger

Selskapsavtalen gir forventninger om innsparingssynergier etter at selskapet er etablert, og at disse innsparingene skal inngå som en del av selskapets økonomiplaner. Samlet er det lagt inn en forventet innsparing på 4,2 millioner i løpet av 4-10 år, som beskrevet i prosjektrapporten. Innsparingene skal skje som følge av kasertering i Bamble og ved at administrativt ansatte/ledere som blir pensjonister ikke erstattes. Det er samtidig vedtatt at ingen ansatte skal miste jobben som følge av sammenslåingen, og at ingen av eierkommunene skal få dårligere beredskap enn hva de har på tidspunktet for sammenslåing. Innsparing og stordriftsfordeler må hentes ut med dette som bakteppe.

Gjennom dette budsjettdokumentet har vi beskrevet innsparinger både under avsnitt om lønnsutgifter og på andre driftsutgifter. Innsparingene kan ikke leses direkte ut av budsjett-tabellene, da økninger/endringer som følge av ny brannstasjon overstiger innsparingstallene.

I tabellen under er innsparinger i økonomiplanperioden konkretisert. Årlige beløp er sammenlignet med nivå 2022. Innsparingene i denne tabellen overstiger vesentlig de 4,2 millionene fra selskapsavtalen, men er nødvendige for å kunne finansiere investeringer og andre behov i den nye organisasjonen.

Tall i 1000 kroner

	2022	2023	2024	2025
Resuksjon fra 8 til 4 overbefalsvakter	0	0	1 160	1 160
Overgang til pensjon fra lederstillinger	0	0	2 500	2 500
Redusert bruk av overtid	0	1 150	2 300	2 300
Kostnader knyttet til Brevik, Bamble og Herre	0	0	800	800
Uspesifiserte innsparinger drift	0	200	200	400
Sum innsparinger i økonomiplanperioden	0	1 350	6 960	7 160

Tabell nr. 5, innsparinger

I tillegg til ovenstående er konsekvensen av statsbudsjettet for 2022, fremlagt 12. oktober, at vi må spare inn ytterligere 0,25 millioner kroner. Dette som følge av at beregnet deflator i statsbudsjettet er på 2,5 prosent, og forventet lønnsoppgjør i samme dokument på 3 prosent.

Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet for Grenland brann og redning IKS bygger på 10-års utskiftningsplaner fra brannvesenene i eierkommunene, som skissert i selskapsavtalen. Alle planene er gjennomgått på nytt, og de er oppdatert med ny kunnskap om tilstanden på de driftsmidlene vi har, prisstigning på varer og tjenester osv. Ny brannstasjon i Bamble er tatt inn i budsjettet som egen post, mens øvrige investeringer er lagt som samleprosjekter.

Brannvesenet har behov for mye dyrt spesialutstyr som må kjøpes fra utlandet. Valutaendring som følge av Covid19 og generelt svak krone får derfor konsekvens for pris på biler og utstyr.

Investeringsrammene er oppdatert til 2022-priser, og alle beløp i investeringsbudsjettet er oppgitt inkludert moms. Dette som følge av at forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-5 sier at investeringsbudsjettet skal inneholde bruttobeløp.

Brann- og redningssjefen foreslår at investeringsbudsjettet vedtas på et nivå som gir fleksibilitet for byggingen av en ny organisasjon. Budsjettet er derfor fordelt i syv hovedkategorier, samt at ny brannstasjon i Bamble gis egen ramme. Fordelingen følger av tabellen under.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Ny brannstasjon i Bamble	6 000	49 000	145 000	0	0
Brannbiler	500	10 500	9 000	19 500	1 300
Feierbiler og utstyr	2 550	5 300	4 650	0	0
IT-systemer, inventar og utstyr	2 000	1 650	500	500	500
Brann- og redningsmateriell	1 600	1 400	1 200	1 200	1 200
Mindre biler og båter	0	2 000	0	0	800
Bygninger	1 000	1 200	600	600	600
Aksjer og andeler	0	6	6	6	6
Sum investeringer	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406

Tabell nr. 6, investeringer fordelt på hovedprosjekter

Investeringsprosjekter

Ny brannstasjon i Bamble

Prosjektorganisasjonen for ny brannstasjon er etablert, og vi er nå inne i slutfasen av forprosjektet. Programmeringsfasen med brukermedvirkning er fullført, og foreløpig kostnadskalkyle foreligger. Denne ligger noe over budsjetttrammen, men vi jobber med å finne løsninger blant annet ved å skille ut enkelte deler/funksjoner og tekniske løsninger som opsjoner. Utlysning av anbud skjer på nyåret 2022, med mål om kontrahering med totalentreprenør i juni 2022.

I henhold til revidert fremdriftsplan er brannstasjonen i rute, innflytting er planlagt januar 2024.

Båthus på Stathelle-siden er en del av brannstasjonprosjektet. Her kreves det regulering av det aktuelle området, noe vi vil begynne på i nærmeste fremtid. Videre har styret besluttet å prosjektere båthuset i flere trinn av hensyn til kostnader. Trinn en er regulering og bygging av bryggeanlegg med fundamentering til båthus. Trinn to er bygging av båthus. Vi må finne rom for dette innenfor rammen til ny brannstasjon.

Brannbiler

I økonomiplan 2021-2024 var det lagt inn nytt høydemateriell/lift i Porsgrunn i 2021. Denne er nå i bestilling, men blir ikke levert før i 2022. Posten er derfor forskjøvet med et år.

Det er behov for nye mannskapsbiler både i Bamble og i Porsgrunn, lift eller stigebil i Kragerø og tankbil i Drangedal. Disse investeringene er fordelt utover planperioden, sånn at de store investeringene spres noe utover. Alle disse bilene vil være mer enn 20 år gamle på utskiftings-tidspunktet, og krever allerede i dag mye dyrt vedlikehold.

I tillegg til de største bilene er det behov for å skifte ut røykdykkerbilen i Brevik, og mot slutten av perioden fremskutt enhet og ATV på Sandøya.

Feierbiler og utstyr

Det er satt i gang anskaffelsesprosess for nye feierbiler i Porsgrunn og Drangedal som følge av behov for utskifting av gamle biler, samt at det er ansatt en ekstra feier i Drangedal. To av disse er planlagt i 2021, men vi er usikre på om vi rekker å få dem levert før i 2022. Vi har derfor lagt til grunn i dette budsjettet at utgiften kommer i 2022. Det er også behov for utskifting av feierbil i Kragerø.

Feierbiler koster om lag 850' per stykk. Dette skyldes strenge krav til HMS, blant annet sikkert skille mellom skitten og ren sone, som følge av kreftfare ved eksponering for sot og giftige stoffer. Ombygging for å tilfredsstill disse kravene utgjør omtrent 1/3 av prisen.

Det er satt i gang prosess for anskaffelse av nytt fagsystem for feiing og tilsyn, felles for hele selskapet. I dag er det ulike løsninger i eierkommunene, flere av dem med mange manuelle prosesser.

Som følge av krav om feiing og tilsyn ved fritidsboliger er det behov for ATV og båt, for å komme til hytter uten fast veiforbindelse.

IT-systemer, inventar og utstyr

Kostnadene på denne posten er i hovedsak knyttet til etablering av selskapet. Det er behov for en del nytt inventar og utstyr, noe nødvendig oppgradering på brannstasjonene, et godt IT-system for økonomioppfølging og videre omprofilering av biler og bygninger.

Brann- og redningsmateriell

I denne posten ligger diverse utstyr knyttet til beredskap. Det er lagt inn en årlig pott, hvor bruk må planlegges ut fra hvor det er størst behov.

Mindre biler og båter

I 2022 planlegger vi å bytte ut en gammel stasjonsbil i Porsgrunn og en båt i Bamble. Når det gjelder båt ses det på mulighetene for sambruk både med feiertjenesten og med stasjonen i Kragerø, samt at vi må ha båtplass.

Det er lagt opp til bytte av bil for befalsvakt i Kragerø i 2022. Det er også behov for ny befalsvaktbil i Bamble, men her ser vi på mulig videreføring av eksisterende bil frem til ny brannstasjon er på plass, og vi kan redusere antall slike biler.

Bygninger og inventar

Selv om selskapet i hovedsak leier bygg vil det være behov for ombygginger, inventar og utstyr som ikke dekkes av byggeier. Årlig pott er satt av, og prioriteringer må gjøres innenfor denne rammen. Ved brannstasjonen i Porsgrunn er det satt i gang et prosjekt for å se på nødvendige ombygginger og tiltak for å tilfredsstill krav til HMS/skitten og ren sone/kreftreducerende tiltak, basert på en tilstandsrapport utført av eksterne konsulenter. Det er fortsatt en del mangler på brannstasjonen i Drangedal for at denne skal bli funksjonell, og vi vet også at brannstasjonen i Kragerø ikke tilfredsstiller dagens krav.

Finansiering av investeringene

I denne økonomiplanen er det ikke lagt opp til egenfinansiering av investeringene. Rammene for det enkelte prosjekt er oppgitt inkludert moms, slik at momskompensasjon vil inngå som en del av fellesfinansieringen. For øvrig er investeringene tenkt finansiert ved bruk av lån. På sikt bør deler av årlig netto driftsresultat gå til finansiering av mindre investeringer.

Tabellen under viser planlagt finansiering av investeringene.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Finansieringsbehov	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406
Momskompensasjon	2 730	14 211	32 191	4 361	881
Overføring fra drift	0	0	0	0	0
Lån	10 920	56 845	128 765	17 445	3 525
Sum finansiering	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406

Tabell nr. 7, finansiering av investeringene

Gjeldsutvikling

Selskapets gjeld vil i stor grad være knyttet til fremdrift på bygging av ny brannstasjon i Bamble, samt utskifting av større biler (ref. avsnitt om brannbiler).

Vedtatt låneramme i selskapsavtalen er 220 millioner kroner. Heller ikke når vi tar med nødvendige investeringer i Kragerø vil vi nå dette taket i løpet av økonomiplanperioden.

I selskapsavtalen er det åpnet for at selskapet ved behov kan ta opp likviditetslån. Det er ikke lagt opp til dette i budsjettet.

Utviklingen i gjeld gjennom økonomiplanperioden er vist i tabellen under.

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Låneopptak	10 920	56 845	128 765	17 445	3 525
Avdrag	0	820	2 544	7 761	9 038
Gjeldsutvikling	10 920	66 945	193 166	202 849	197 336

Tabell nr. 8, gjeldsutvikling

Forslag til vedtak

1. Budsjett og økonomiplan 2022-2025 for Grenland brann og redning IKS vedtas med slike rammer for drifts- og investeringsbudsjett:

Driftsbudsjett

Bevilgningsoversikt drift

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
1 Rammetilskudd	0	0	0	0	0
2 Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0	0
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
4 Andre generelle driftsinntekter	-68 406	-84 329	-84 329	-94 254	-94 254
5 Sum generelle driftsinntekter	-68 406	-84 329	-84 329	-94 254	-94 254
6 Sum bevilgninger drift	67 435	82 515	80 440	82 512	80 845
7 Avskrivninger	4 096	6 120	7 844	13 061	14 338
8 Sum netto driftsutgifter	71 531	88 635	88 284	95 573	95 183
9 Brutto driftsresultat	3 125	4 306	3 955	1 319	929
10 Renteinntekter	0	0	0	0	0
11 Utbytter	0	0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
13 Renteutgifter	0	218	1 339	3 863	4 057
14 Avdrag på lån	0	820	2 544	7 761	9 038
15 Netto finansutgifter	0	1 038	3 883	11 624	13 095
16 Motpost avskrivninger	-4 096	-6 120	-7 844	-13 061	-14 338
17 Netto driftsresultat	-971	-775	-6	-117	-314
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
18 Overføring til investering	0	0	0	0	0
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	971	775	6	117	314
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	971	775	6	117	314
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Tabell nr. 9, bevilgningsoversikt drift

Bevilgningsoversikt drift per budsjettområde

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
1 Brann og redning	67 435	82 515	80 440	82 512	80 845
2 Feiertjenesten (selvkost)	0	0	0	0	0
Sum fordelt budsjett	67 435	82 515	80 440	82 512	80 845

Tabell nr. 10, bevilgningsoversikt drift per budsjettområde

Økonomisk oversikt drift etter art

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
1 Rammetilskudd	0	0	0	0	0
2 Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0	0
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
4 Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	0	0
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-68 406	-84 329	-84 329	-94 254	-94 254
7 Brukerbetalinger	-10 236	-14 357	-15 052	-16 457	-16 384
8 Salgs- og leieinntekter	-1 800	-2 250	-2 250	-2 750	-2 750
9 Sum driftsinntekter	-80 442	-100 936	-101 631	-113 461	-113 388
10 Lønnsutgifter	47 757	58 372	57 610	62 197	62 197
11 Sosiale utgifter	11 939	18 190	17 952	18 382	18 382
12 Kjøp av varer og tjenester	19 775	18 360	17 980	16 940	15 200
13 Overføringer og tilskudd til andre	0	4 200	4 200	4 200	4 200
14 Avskrivninger	4 096	6 120	7 844	13 061	14 338
15 Sum driftsutgifter	83 567	105 242	105 586	114 780	114 317
16 Brutto driftsresultat	3 125	4 306	3 955	1 319	929
17 Renteinntekter	0	0	0	0	0
18 Utbytter	0	0	0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
20 Renteutgifter	0	218	1 339	3 863	4 057
21 Avdrag på lån	0	820	2 544	7 761	9 038
22 Netto finansutgifter	0	1 038	3 883	11 624	13 095
23 Motpost avskrivninger	-4 096	-6 120	-7 844	-13 061	-14 338
24 Netto driftsresultat	-971	-775	-6	-117	-314
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering	0	0	0	0	0
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	971	775	6	117	314
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Tabell nr. 11, økonomisk oversikt drift etter art

Investeringsbudsjett

Bevilgningsoversikt investering

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
1 Investeringer i varige driftsmidler	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406
7 Kompensasjon for merverdiavgift	2 730	14 211	32 191	4 361	881
8 Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
13 Bruk av lån	10 920	56 845	128 765	17 445	3 525
14 Sum investeringsinntekter	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406
15 Videreutlån	0	0	0	0	0
16 Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
19 Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
20 Overføring fra drift	0	0	0	0	0
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfo	0	0	0	0	0
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfo	0	0	0	0	0
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	0	0
25 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0		0	0	0

Tabell nr. 12, bevilgningsoversikt investering

Bevilgningsoversikt – investeringsramme per hovedprosjekt

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
1 Ny brannstasjon i Bamble	6 000	49 000	145 000	0	0
2 Brannbiler	500	10 500	9 000	19 500	1 300
3 Feierbiler og utstyr	2 550	5 300	4 650	0	0
4 IT-systemer, inventar og utstyr	2 000	1 650	500	500	500
5 Brann- og redningsmateriell	1 600	1 400	1 200	1 200	1 200
6 Mindre biler og båter	0	2 000	0	0	800
7 Bygninger	1 000	1 200	600	600	600
8 Aksjer og andeler		6	6	6	6
Sum investeringer	13 650	71 056	160 956	21 806	4 406

Tabell nr. 13, bevilgningsoversikt – investeringsramme per hovedprosjekt

2. Låneopptak for 2021 vedtas etter følgende tabell:

Gjeld knyttet til investeringer

Tall i 1000 kroner

	2021	2022	2023	2024	2025
Låneopptak	10 920	56 845	128 765	17 445	3 525
Avdrag	0	820	2 544	7 761	9 038
Gjeldsutvikling	10 920	66 945	193 166	202 849	197 336

Tabell nr. 14, gjeldsutvikling og årlig låneopptak

3. Budsjettet vedtas under forutsetning om positivt vedtak i eierkommunene om inntreden av Kragerø brannvesen i Grenland brann og redning IKS.